

УКРАЇНА
НОВОГУЙВИНСЬКИЙ ЛІЦЕЙ
ІМЕНІ СЕРГІЯ ПРОЦИКА
НОВОГУЙВИНСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ
ЖИТОМИРСЬКОГО РАЙОНУ ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ

04.06.2024

НАКАЗ
с-ще Новогуївинське

№169

Про результати проведення діагностувальних робіт
учнів 3-х класів «Стан сформованості
мовно-літературної, математичної освітніх галузей»
за 2024-2025 навчального року

Відповідно до результативного складника Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 (у редакції Постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688, №898 від 30.09.2020), типових освітніх програм для 3-4 класів (наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22); освітньої програми початкової школи «Інтелект України» (Лист ДСЯО від 21.06.2024 № 01-10/196), листа Міністерства освіти і науки України від 19.08.2022р. №1/9530-22 «Інструктивно-методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу та викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2022/2023 навчальному році», скерування освітнього процесу на формування ключових та предметних компетентностей здобувачів освіти, спрямованих на підвищення якості навчального поступу учнів початкових класів було проведено діагностувальні роботи «Стан сформованості мовно-літературної, математичної освітніх галузей» серед учнів 3-х класів з 06.05.2025 по 23.05.2025р.

Узагальнена інформація про результати виконання діагностувальних робіт подана у відсотковому співвідношенні, надано рекомендації вчителям третіх класів щодо подолання освітніх втрат з української мови та математики . (Додаток 1)

На підставі вищевикладеного

НАКАЗУЮ:

1. Адміністрації закладу:

1.1.проаналізувати результати проведення діагностувальних робіт з української мови та математики, узагальнені матеріали з цього питання розглянути на засіданні методичної комісії вчителів початкових класів та вихователів ГПД;

Термін: до 13.06.2025р

Відповідальні: Петричук О.Б.

1.2. здійснювати всебічний контроль та ґрунтовний аналіз результатів освітнього процесу у четвертому класі з предметів українська мова, літературне читання та математика.

Термін: двічі на рік, наприкінці семестру

Відповідальні: Білецька І.С.

2. Вчителям 3-х класів:

2.1. проаналізувати результати проведених діагностувальних робіт з української мови та математики; (Додаток 1)

Термін: до 06.06.2025р

Відповідальні: Білецька І.С., Федоренко О.В., Бондар Н.Ю.

2.2. організувати на початку 2025-2026 навчального року в 4-х класах проведення вхідного оцінювання учнів з метою діагностування рівня навчальних досягнень учнів за попередній рік та планування подальшої роботи із систематизації, узагальнення та закріплення навчального матеріалу;

Термін: до 15.09.2025р.

Відповідальні: Білецька І.С., Федоренко О.В., Бондар Н.Ю.

2.3. вибудувати індивідуальні освітні стратегії організації роботи з учнями, які показали різні характеристики результатів (сформовано, формується) навчання з української мови та математики ;

Термін: до 22.09.2025р.

Відповідальні: Білецька І.С., Федоренко О.В., Бондар Н.Ю.

2.4. передбачити під час календарно-тематичного планування на 2025-2026 навчальний рік навчальний час на узагальнення та закріплення матеріалу за попередній рік;

Термін: до 01.09.2025р.

Відповідальні: Білецька І.С., Федоренко О.В., Бондар Н.Ю.

2.5. забезпечити належний методичний рівень викладання навчальних предметів, застосовуючи ефективні інноваційні технології та методи для формування ключових, предметних, міжпредметних компетентностей, наскрізних умінь; проводити систематичне поглиблене повторення незасвоєних учнями розділів освітніх програм;

Термін: протягом 2025-2026н.р.

Відповідальні: Білецька І.С., Федоренко О.В., Бондар Н.Ю.

2.6. організувати в Google Classroom віртуальний кабінет для розміщення навчальних матеріалів з метою надолуження виявлених освітніх втрат учнів за результатами діагностувальних робіт з математики та української мови.

Термін: до 06.06.2025

Відповідальні: Білецька І.С., Федоренко О.В., Бондар Н.Ю.

3. Контроль за виконанням даного наказу покласти на заступника директора з навчально-виховної роботи початкових класів Білецьку І.С.

Директор

Лариса СИНГАЄВСЬКА

Ознайомлені:

Білецька І.С.
Федоренко О.В.
Бондар Н.Ю.

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА ДОВІДКА
про результати проведення діагностувальних робіт учнів 3-х класів
«Стан сформованості мовно-літературної, математичної освітніх галузей»
за 2024-2025 навчального року

Мета діагностувальних робіт - дослідження стану формування очікуваних результатів навчання учнів 3-х класів освітніх програм з навчальних предметів «Математика», «Українська мова та літературне читання». Усього було розроблено три типи інструментів, за допомогою яких здійснювався збір інформації та даних:

- виконання учнями 3-х класів компетентнісних завдань з української мови на основі сюжетного малюнка (робота з мовними одиницями та мовними явищами), складання зв'язного висловлювання, читання з розумінням незнайомого тексту, завдання з математики (комбінована робота: розв'язок задач, обчислення виразів та виразів зі змінною, робота з величинами вимірювання, зображення геометричних фігур, робота з даними);

- перевірка підсумкових робіт вчителями 3-х класів;
- аналіз інформації, зібраної за результатами підсумкових робіт.

Підсумкові діагностувальні роботи для 3-х класів проводилися вчителями Бондар Н.Ю., Білецькою І.С., Федоренко О.В. Запропоновані завдання стали ключовим інструментом дослідження рівня сформованості як очікуваних результатів так і наскрізних умінь (читання з розумінням) учнів 3-х класів. Аналіз інформації, зібраної за результатами діагностувальних робіт, здійснювався із застосуванням якісних та кількісних методів опрацювання даних. Для оцінювання характеристик результатів навчання учнів при виконанні діагностувальних робіт вчителі 3-х класів керувалися наказом МОН від 16.07.2021 року №813 від «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти». Вчителі дотримувалися вимог формуального оцінювання, метою якого є відстеження особистісного розвитку учнів й ходу опановування ними навчального досвіду як основи ключових та предметних компетентностей та побудови індивідуальної освітньої траєкторії особистості. Самооцінювання є невід'ємною складовою формуального оцінювання, тому до завдань, які надавалися дітям для виконання, додавалися завдання для самооцінювання за тією шкалою, яка вже знайома учням та застосовувалась раніше.

З метою одержання повної інформації про навчальний поступ учнів 3-х класів, сформованості у третьокласників складників предметних компетентностей та наскрізних вмінь підсумкові роботи охопили навчальні предмети, зокрема: українську мову, математику.

Об'єктами перевірки й оцінювання учнів 3-х класів стали характеристики результатів навчання з мовно-літературної та математичної галузей та очікуваних результатів змістових ліній. Зокрема, з української мови «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо мовні явища», «Розвиваємо навичку читання, оволодіваємо прийомами розуміння прочитаного», а саме:

- формування повноцінної навички письма,
- умінь висловлювати свої думки, почуття, ставлення в письмовій формі,
- формування в учнів умінь аналізувати, інтерпретувати, критично оцінювати інформацію,
- дослідження учнями мовних одиниць і явищ,
- формування в учнів повноцінної навички читання,

- розуміння фактичного змісту тексту та основних думок тексту.

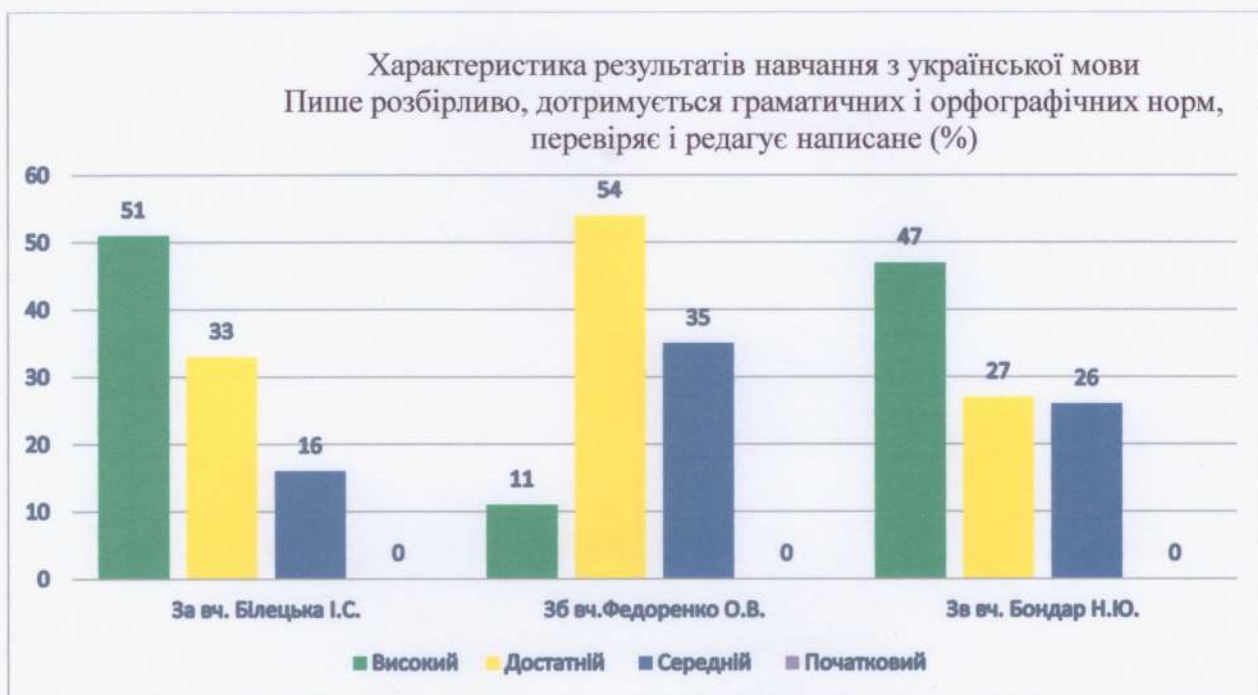
Діагностувальні роботи з української мови для 3 класу - це нестандартні роботи, призначені для перевірки сформованості в учнів складників предметних компетентностей, змістових ліній, наскрізних вмінь. Особливість запропонованих робіт полягала в тому, що всі завдання побудовані на основі сюжетного малюнка, який дозволяє занурити дитину в певну життєву ситуацію і передбачає застосування мовних знань і правописних та мовленнєвих умінь.

Компетентнісно орієнтована робота мала такі особливості:

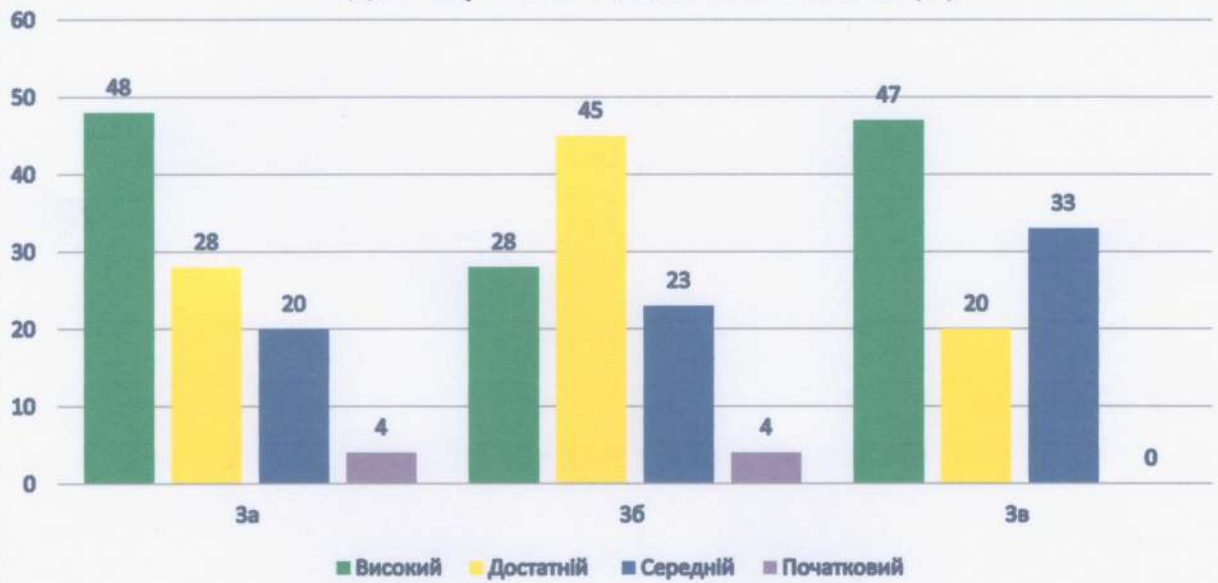
- нестандартний підхід до побудови (на основі сюжетного малюнка);
- занурення в життєву ситуацію ;
- використання практично спрямованих завдань ;
- міжпредметні зв'язки (учням необхідно застосувати знання з навчального предмета «Я досліджую світ»);
- зменшення психологічного навантаження (наявність малюнка зменшує психологічну напругу, що виникає в учнів під час написання підсумкової діагностувальної роботи);
- опосередкована перевірка умінь вчитися (перевіряється вміння учнів уважно читати завдання, орієнтуватися в їх змісті).

Встановлено, що учні третіх класів та вчителі при написанні та перевірці підсумкових діагностувальних робіт дотримувалися академічної доброчесності. Дотримання принципів академічної доброчесності учнями 3-х класів та вчителями свідчить про високий рівень відповідальності та етичного ставлення до навчального процесу. Це гарантує, що результати робіт є достовірними та об'єктивно відображають знання та вміння учнів.

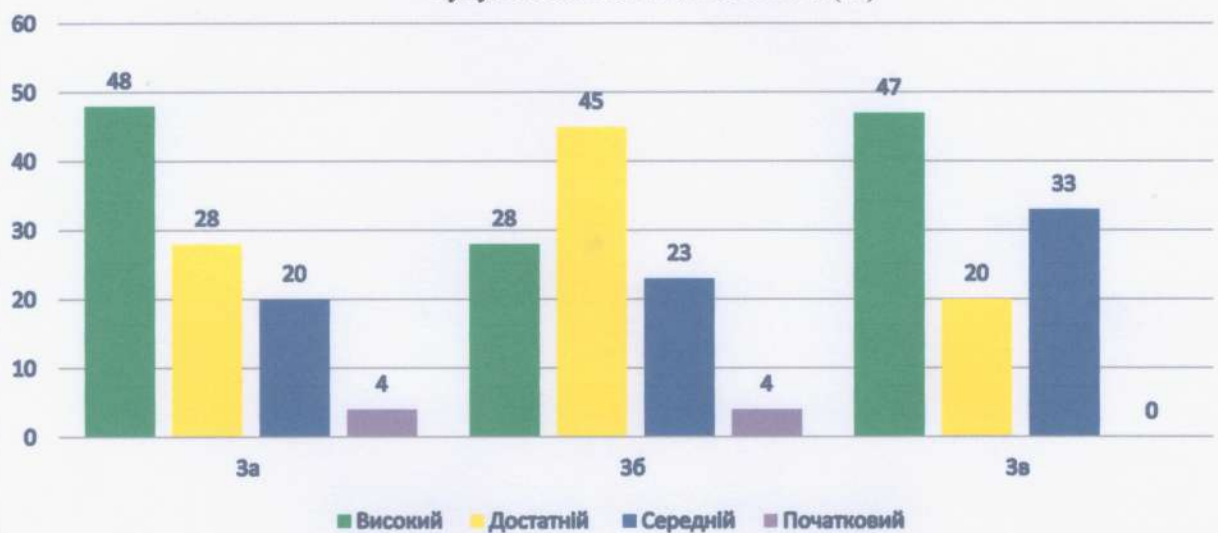
Результати діагностувальної роботи з української мови у відсотковому співвідношенні подані у діаграмах.

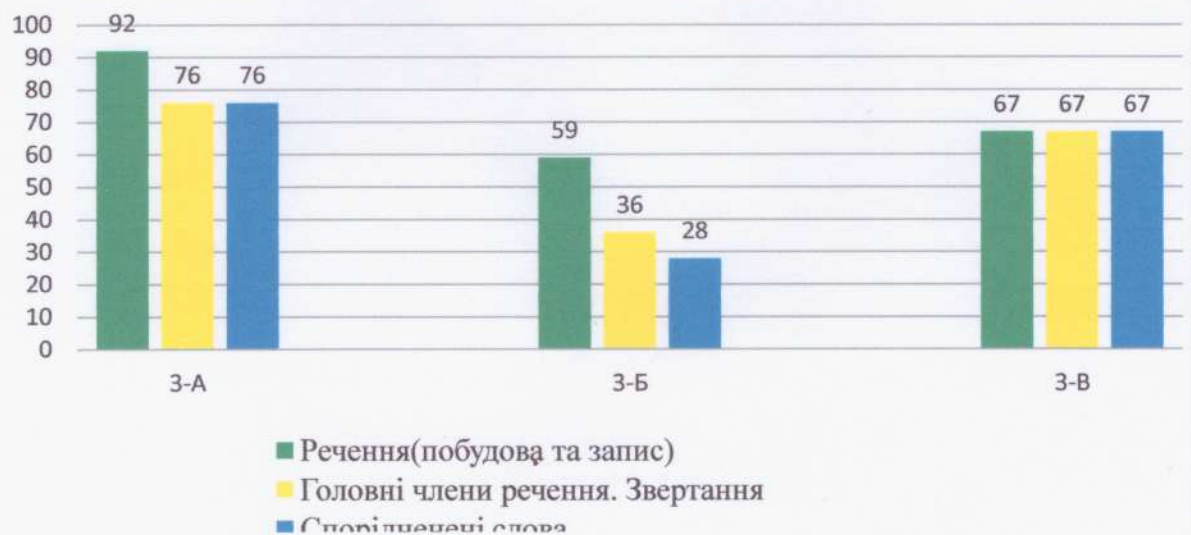
Характеристика результатів навчання з української мови
Досліджує мовні одиниці і мовні явища (%)

Характеристика результатів навчання з української мови
Будує зв'язні висловлювання (%)

Результати правильно виконаних завдань (%)

Діагностувальну роботу з української мови виконали без жодної помилки

3а клас	9 учнів	38%
3б клас	1 учень	5%
3в клас	3 учнів	20%

З огляду на отримані результати вчителям третіх класів потрібно звернути увагу на формування умінь складати та записувати речення різні за метою висловлювання, перевіряти написане, виправляти допущені помилки. Для успішного формування мовної компетентності учителям бажано ввести у практику роботи систему інтегрованих завдань спрямованих на розв'язання певних мовних задач у змодельованих життєвих ситуаціях. У такому форматі організації роботи учні зможуть здійснювати та записувати різноманітні мисленнєві операції, розкривати причинно-наслідкові зв'язки

Однією із причин великої кількості орфографічних помилок у письмових роботах учнів третіх класів є розрив між теоретичними знаннями та вміннями й навичками, тобто вони не вміють зовнішні дії переносити у внутрішній, розумовий план, тому на уроках слід формувати і розвивати орфографічну пильність, навички самоконтролю.

Надаємо методичні рекомендації щодо подолання розриву між теоретичними знаннями та вміннями й навичками у письмових роботах учнів третього класу: на уроках слід приділяти увагу вправам, що активізують аналітичне мислення: редагування текстів, виправлення помилок, усне обґрунтування правильності написання, робота за орфографічними алгоритмами. Доцільно навчати дітей здійснювати поетапну перевірку власного письмового мовлення за чіткими критеріями: правильність побудови речень, логічність викладу, відповідність орфографічним і пунктуаційним нормам. Крім того, варто звертати увагу на індивідуальні труднощі кожного учня, аналізувати типові помилки та пропонувати корекційні вправи, що

відповідають виявленим проблемам. Такий підхід дозволить ефективно подолати розрив між знаннями та практичними вміннями, сприятиме формуванню грамотного письмового мовлення та розвитку загальної мовленнєвої культури молодших школярів.

Для розвитку вміння будувати зв'язні висловлювання в учнів в четвертому класі вчителям важливо системно формувати навички логічного, послідовного і структурованого мовлення. Роботу слід спрямовувати не лише на побудову окремих речень, а й на створення повноцінних висловлювань, які мають чітку тему, мету, структуру та завершеність.

Доцільно практикувати види робіт, які формують уявлення про композицію тексту: вступ, основна частина, висновок. Під час навчання слід зосереджувати увагу учнів на логічних зв'язках між реченнями, використанні слів-зв'язок, абзацного поділу та доречності викладу. Важливим є усвідомлення комунікативного завдання висловлювання: для чого, для кого і про що говорить автор.

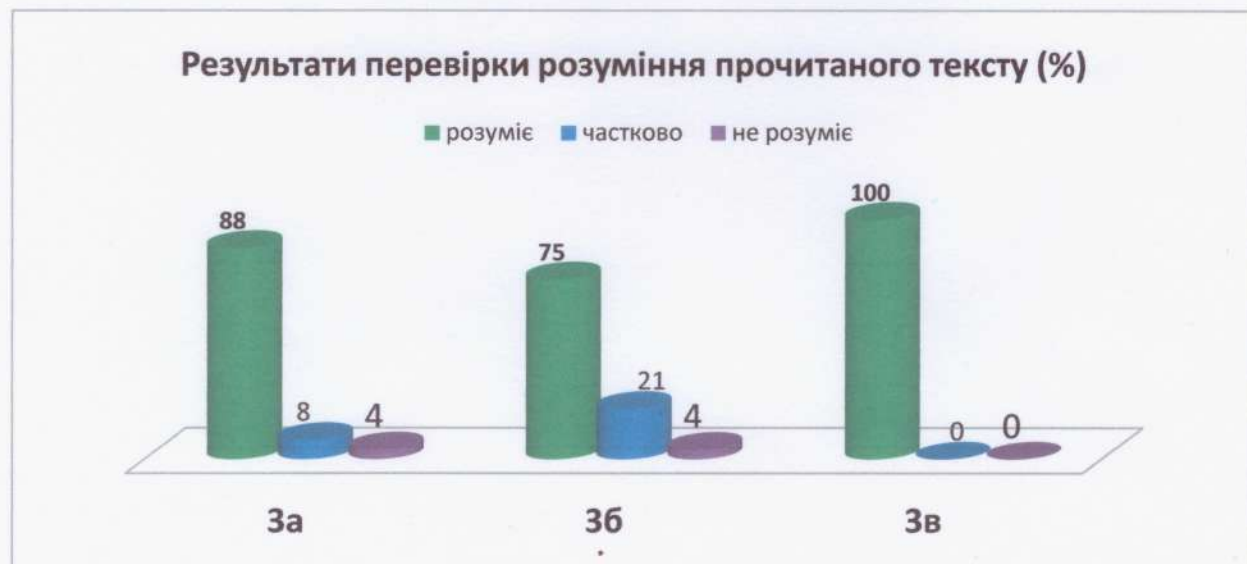
Сприяє розвитку зв'язного мовлення систематична робота з текстами різних типів — розповідями, описами, міркуваннями та есе. Аналіз зразків таких текстів, визначення їхньої структури, планування власних висловлювань за опорами (ключовими словами, запитаннями, ілюстраціями) допомагає учням краще орієнтуватися у побудові власного мовлення. Важливо також залучати учнів до колективного та парного складання висловлювань з поступовим переходом до самостійної роботи.

Під час навчання доцільно створювати ситуації, які стимулюють потребу висловлювати думку: обговорення подій, розв'язання проблемних ситуацій, висловлення особистого ставлення до певних фактів чи творів. Такі вправи мають забезпечувати розвиток критичного мислення, вміння доводити думку, робити висновки. Не менш важливим є системне використання усного мовлення як основи для подальшого письмового оформлення — адже мовлення формується спочатку в усній формі, а потім закріплюється письмово.

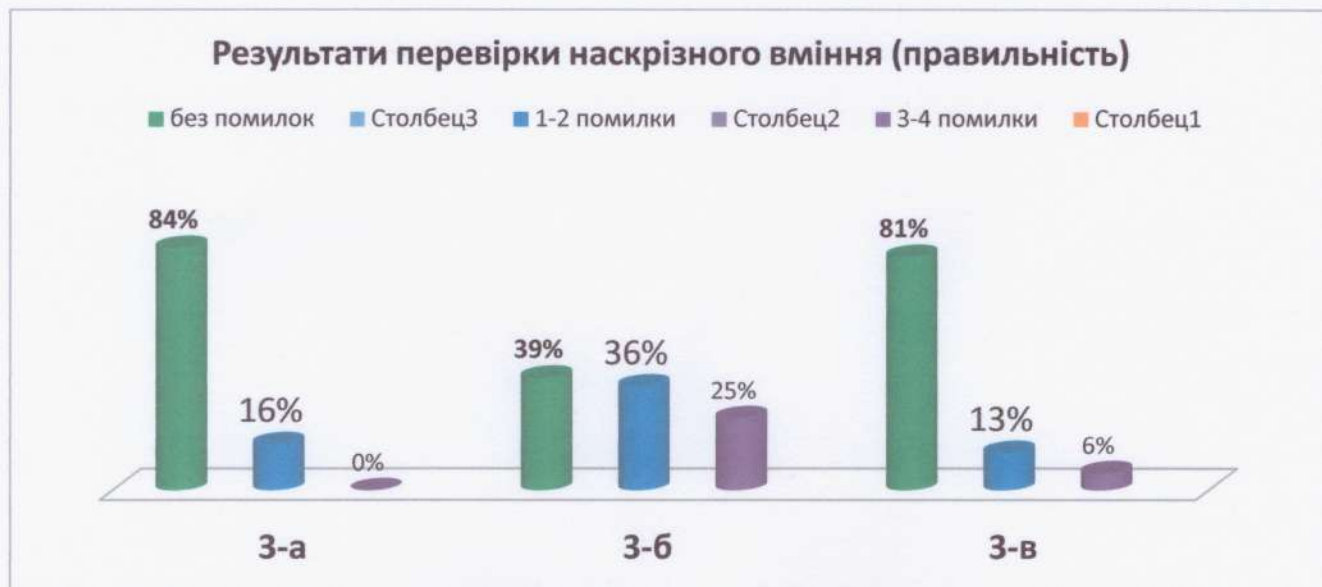
Особливу увагу слід приділяти розвитку мовленнєвої взаємодії: умінню слухати, відповідати на запитання, доповнювати висловлювання інших, вступати в діалог. Це формує мовленнєву компетентність, яка є основою ефективного спілкування і самовираження учнів.

Об'єктами перевірки очікуваних результатів учнів були складники читацької компетентності: навички читання (правильність, спосіб, темп, розуміння прочитаного) вголос. Після читання вголос учню/учениці пропонувалося усно виконати завдання на розуміння прочитаного. Перевірка навички читання вголос здійснювалася після першого перечитування, тому виразність не враховувалася, а запитання стосувалися фактичного змісту твору: хто?, що?, які?, де?, коли?, як?; які і як відбувалися події?; хто персонажі?, що вони робили?, до якого жанру належить твір?.

Результати перевірки навички читання (правильність, спосіб, темп, розуміння прочитаного) вголос у відсотковому співвідношенні подані у діаграмах:

Результати перевірки показали, що показники з розуміння прочитаного тексту погіршилися в 3г класі (повне розуміння знизилося на 9%), в 3 А, Б, В залишилися незмінними.

Як свідчать результати проведення діагностувальної роботи з літературного читання, 87,6% учнів 3-го класу демонструють розуміння змісту прочитаного. Водночас, спостерігається низький темп читання та значна кількість помилок при читанні незнайомого тексту учнів 3-б класу (вч.Федоренко О.В.), що вказує те, що навички читання у більшості учнів ще не сформовані на достатньому рівні. Це може свідчити про недостатню автоматизацію процесу зчитування, обмежений словниковий запас учнів, а також низький рівень фонематичного слуху. Для покращення ситуації доцільно впроваджувати систематичну роботу над розвитком навичок читання вголос і мовчки, збільшення обсягу читаного матеріалу та індивідуальну роботу з учнями, які мають труднощі.

З метою підвищення рівня навички читання та розуміння незнайомого тексту учнями третіх класів, рекомендуємо посилити увагу до розвитку індивідуальних навичок читання кожного учня. Важливо приділяти систематичну увагу роботі з маловідомою лексикою, пояснюючи значення нових слів у контексті прочитаного. Під час підготовки до роботи з текстом доцільно проводити короткі вступні бесіди, які активізують пізнавальну активність і формують смислове очікування.

Слід регулярно застосовувати прийоми вибіркового та передбачуваного читання, формуючи в учнів уміння орієнтуватися у змісті за заголовком, ілюстраціями, окремими ключовими словами. У процесі читання важливо надавати дітям можливість перечитувати

складні місця, звертати увагу на інтонаційне оформлення речень, формувати навички читання за ролями та логічного наголосу.

Особливу увагу варто звернути на учнів, які систематично допускають однакові типи помилок — із ними слід організовувати індивідуальні або групові корекційні заняття з використанням дидактичних вправ на розвиток фонематичного слуху, зорової пам'яті та швидкості зчитування. Корисною буде практика читання в парах, а також застосування сучасних навчальних ресурсів, які сприяють інтерактивному засвоєнню навичок читання.

Методика "Щоденні 5" (Daily 5) є сучасним підходом до формування навичок грамотності, зокрема читання, письма та слухання. Вона ідеально підходить для початкової школи й може бути ефективною у подоланні помилок при читанні незнайомого тексту.

Ось як можна використати елементи "Щоденних 5" у роботі з учнями:

Читання для себе — регулярне щоденне самостійне читання сприяє розвитку швидкості, точності та розуміння. Учні практикуються з текстами відповідного рівня складності, поступово збільшуючи тривалість читання.

Читання вголос другу — читання в парах дозволяє учням чути правильну інтонацію, виправляти помилки один одного та обговорювати зміст тексту. Це особливо ефективно для корекції вимови та інтонаційного оформлення.

Слухай читання — аудіокнижки або читання вчителем розширюють словниковий запас учнів і формують модель правильного читання. Важливо також ставити питання за змістом, щоб перевірити розуміння.

Робота зі словами — вправи на роботу з новими словами, наголосом, значенням і побудовою речень допомагають уникати типових помилок при читанні.

Використання підходу "Щоденні 5" дозволяє зробити навчання диференційованим, гнучким і ефективним для кожного учня, зокрема у розвитку навичок читання незнайомого тексту.

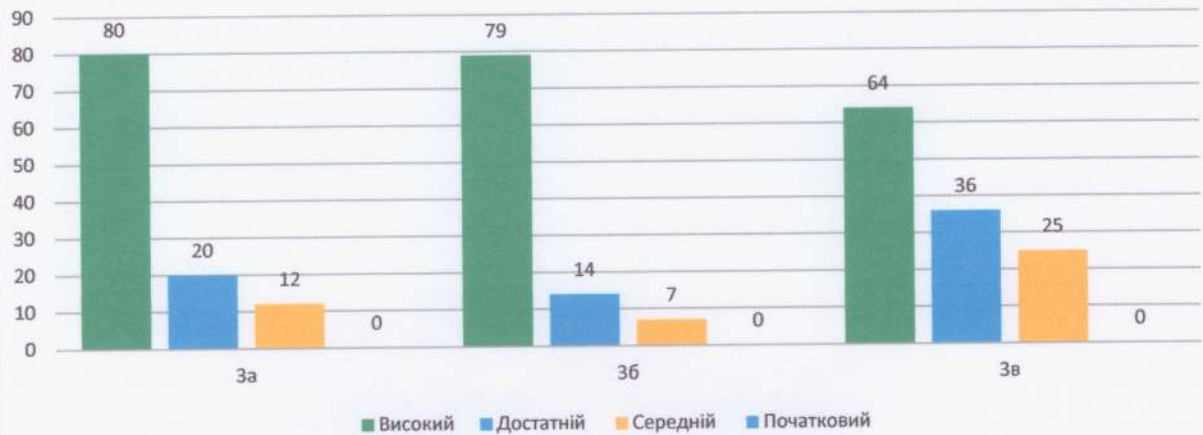
Рекомендуємо активно використовувати матеріали інтерактивного освітнього порталу "Читайколенд". Цей ресурс стане цінним інструментом для заохочення учнів до читання, розвитку інтересу до тексту і вдосконалення навичок розуміння та переказу.

Завдання комплексних підсумкових діагностичних робіт з математики для учнів 3-х класів складені за змістовими лініями: «Числа, дії з числами. Величини», «Геометричні фігури», «Вирази, рівності, нерівності», «Робота з даними», «Математичні задачі і дослідження».

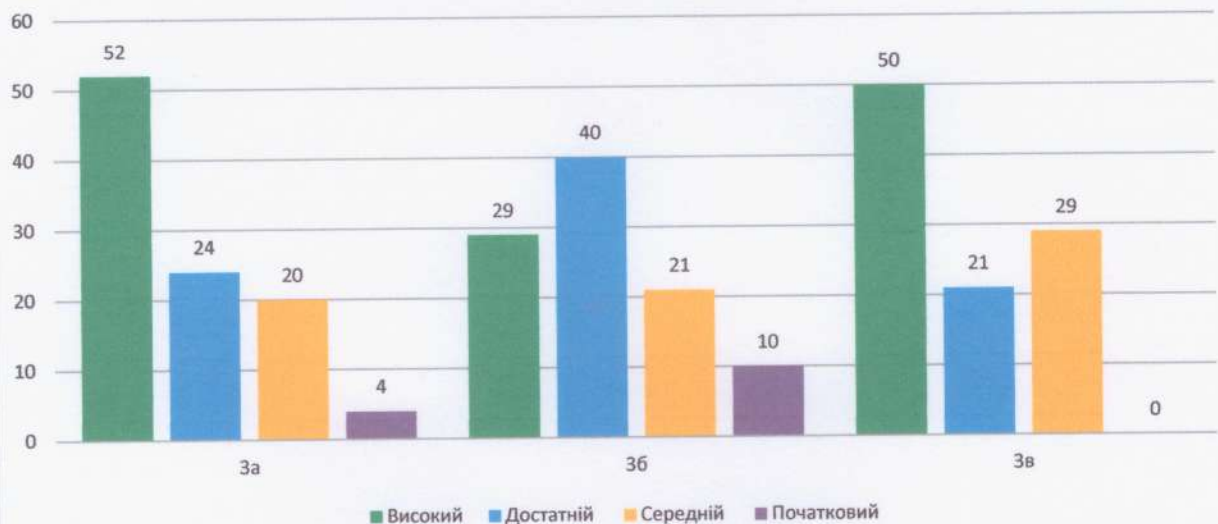
Результати діагностувальних робіт з математики у відсотковому співвідношенні подані у діаграмах.

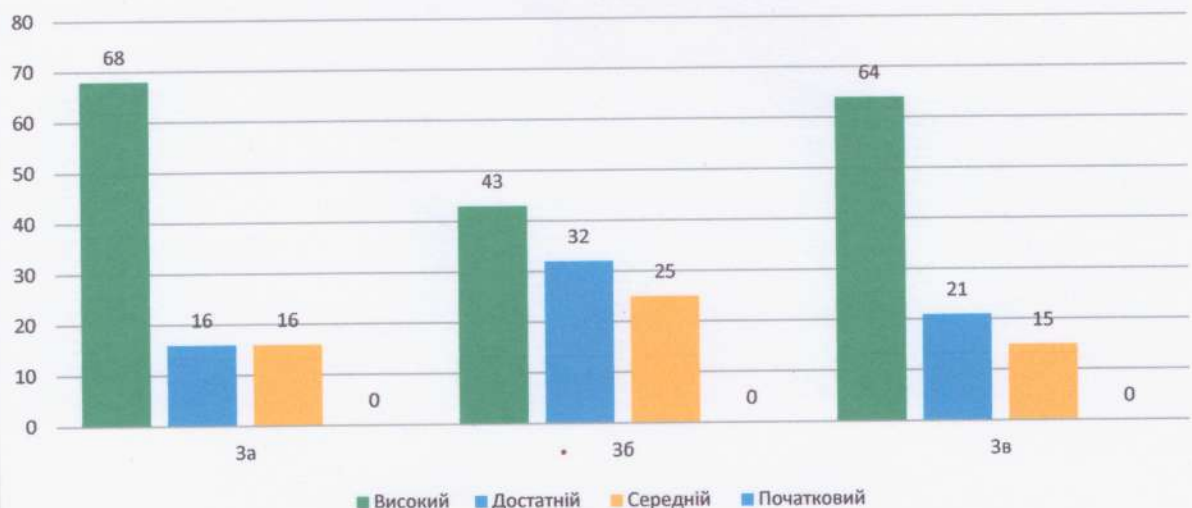
Характеристика результатів навчання з математики
Читає записує математичні вирази, у тому числі зі змінною, знаходить їх значення.(%)

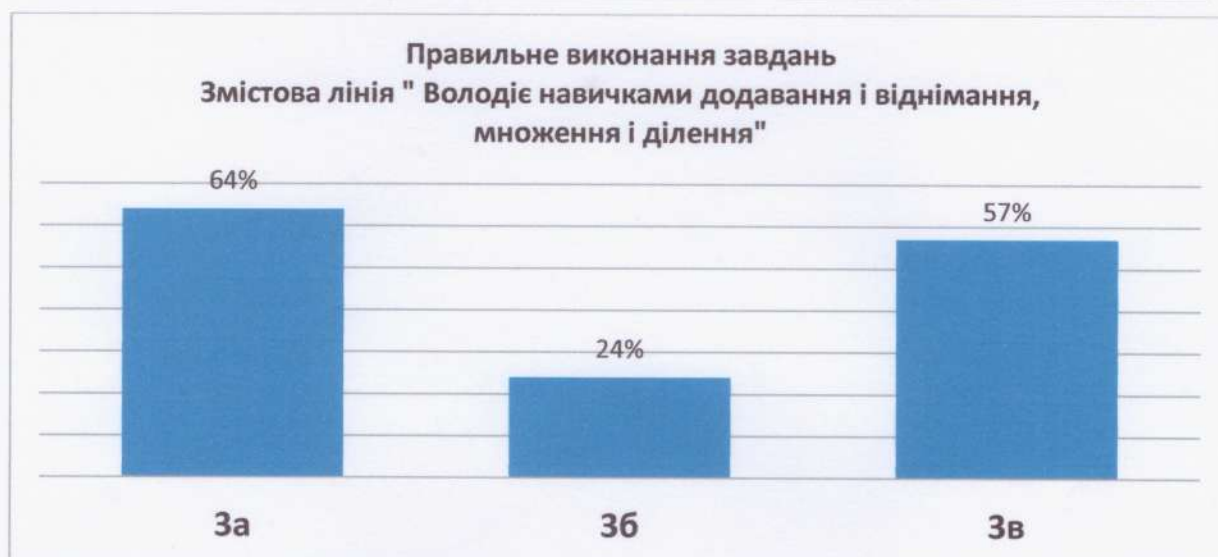
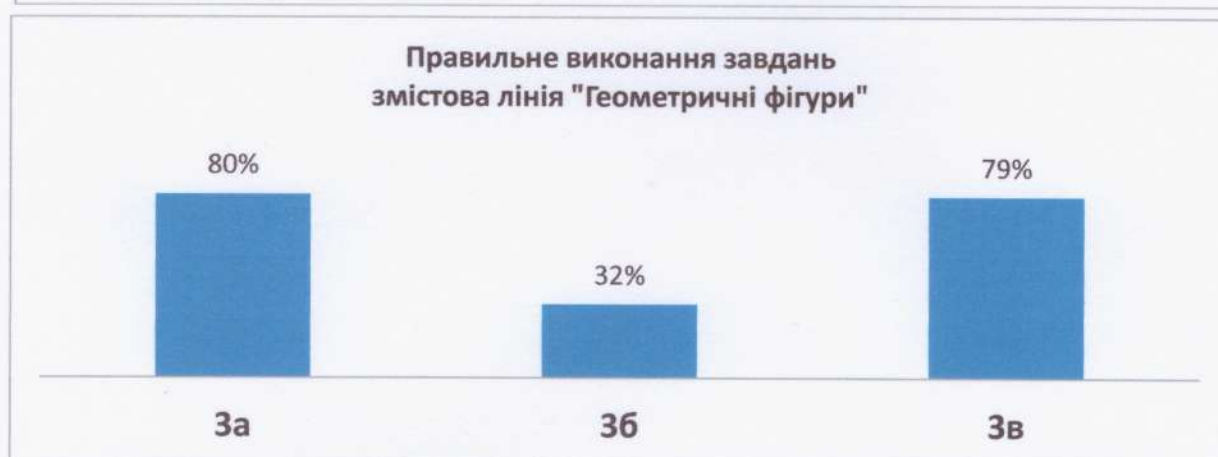

Характеристика результатів навчання з математики
Аналізує текст задачі, створює за потреби модель, обґрунтовує спосіб розв'язання, розв'язує задачу, прогнозує і перевіряє розв'язок .(%)

Характеристика результатів навчання з математики
Розпізнає, будує геометричні фігури, конструює об'єкти з геометричних фігур .(%)

Діагностувальну роботу з математики виконали без жодної помилки

3а клас	9 учнів	38%
3б клас	1 учень	4%
3в клас	5 учнів	36%

Формування математичної компетентності у третьокласників є ключовим завданням початкової освіти, адже саме в цьому віці закладаються фундаментальні знання та вміння, необхідні для подальшого успішного навчання та життєдіяльності.

Формування математичної компетентності у третьокласників потребує системного підходу, диференціації навчання та створення умов для самостійної, парної та письмової діяльності. З цією метою доцільно впроваджувати модель «Щоденні 3», яка дозволяє урізноманітнити освітній процес і забезпечити якісне засвоєння навчального матеріалу.

Математика самостійно: організовуйте роботу учнів над завданнями, які відповідають їхньому рівню готовності. Залучайте картки із завданнями, інтерактивні вправи, математичні тренажери, завдання на логіку й обчислення. Важливо, щоб учень мав змогу самостійно обрати рівень складності та отримати можливість поступового ускладнення завдань. Самостійна робота сприяє відповідальності та розвитку навичок самоконтролю.

Математика з другом: запроваджуйте завдання для парної роботи, які передбачають спільне розв'язання задач, складання прикладів, обговорення стратегій обчислень або участь у міні-іграх. Така форма діяльності стимулює розвиток математичного мовлення, логічного мислення, вміння пояснити свої дії партнеру, а також сприяє командній співпраці.

Математика письмово: надавайте учням можливість працювати над письмовими завданнями в зошитах або на роздаткових аркушах. Це можуть бути обчислення, запис задач, складання рівнянь, робота з геометричними фігурами. Письмова форма дозволяє систематизувати знання, відпрацювати алгоритми розв'язання та закріпити навички точного математичного запису.

Усі три форми роботи мають бути добре скоординовані, чергуватись у межах уроку або тижня, щоб кожен учень мав змогу розвивати різні сторони математичної компетентності. Застосування «Щоденних 3» дозволяє ефективно організувати навчання в умовах різнорівневого класу, розвивати самостійність і критичне мислення учнів, а також формувати позитивне ставлення до предмета.

Рекомендуємо організувати тематичні математичні осередки в класі або в Google Classroom для повторення основних тем у зручному форматі, а також поступового формування в учнів здатності до самостійного опрацювання матеріалу.

Слід інтегрувати математичний зміст з іншими навчальними предметами, зокрема інформатикою, з навчальними предметами «Я досліджую світ», «Дизайн і технології», що сприяє глибшому розумінню міждисциплінарних зв'язків і цінності математичних знань.

Доцільно урізноманітнювати форми роботи: індивідуальні, парні, групові завдання, диференціацію за рівнем складності, використання практичних вправ, що моделюють життєві ситуації (наприклад, покупки, вимірювання, обчислення часу тощо).

Окрему увагу необхідно приділити співпраці з батьками, інформуючи їх про рівень навчальних досягнень дітей та залучаючи до підтримки навчального процесу вдома. Варто надавати батькам рекомендації щодо організації самостійних занять із математики, розв'язання задач прикладного характеру, тренування навичок усного рахунку у побутових ситуаціях.

У подальшій роботі доцільно посилити використання ІТ-технологій, що відкривають нові можливості для формування математичних компетентностей. Застосування сучасних освітніх онлайн-платформ, таких як Khan Academy, LearningApps, matific та подібних цифрових ресурсів, сприяє підвищенню інтересу учнів до предмета, створює умови для індивідуалізації навчання та дозволяє урізноманітнити форми подачі матеріалу. Завдяки інтерактивним вправам, візуалізації понять, адаптивним рівням складності та елементам гри, такі платформи допомагають краще засвоїти матеріал, розвивають аналітичне та логічне мислення, формують уміння працювати самостійно.

Реалізація зазначених рекомендацій сприятиме підвищенню якості математичної підготовки учнів, зміцненню їхньої впевненості у власних силах та формуванню ключових компетентностей, необхідних для успішного подальшого навчання.

Заступник директора з навчально-виховної роботи початкових класів Інна БІЛЕЦЬКА